

Jäätmekäitlustaristu jätkusuutlikkus- omavalitsuste roll muutuv jäätmemajanduses

Urmo Heinam

Eesti Energia AS Iru elektrijaam

Arendusjuht

Eesti Energia

Elaniku kulu
kujunemine

Olmejäätmete käitluse teenus ja rajatised

- 1) Jäätmete kokku kogumine (koos klienditeenindusega)**
 - Rakendunud KOJV –
 - Üle-Eestiliselt osutab KOJV raames teenust valdavalt vaid 2 suurt ettevõtet (kes ühtlasi ka käitlejad), piirkondlikult tegutseb veel ka mõni väiksem
- 2) Transport kaugemal asuvasse käitluskohta (koos ümberlaadimisega)**
 - Ümberlaadimiseks rajatud ca 15 piirkondlikku rajatist nii KOV-de kui paralleelselt ka eraettevõtete poolt
- 3) Lõppkäitlus (ca 12 MEUR/a)**
 - Rajatud/rajamisel käitlusvõimsusi ligi 3 korda üle jäätmete tekke
 - 5 KOV osalusega rajatud nõuetele vastavat ladestusala
 - Valmis/valmimas 4 eraettevõtete rajatud jäätmekütuse tootmise liini,
 - Valmimas EE Iru jäätmeenergiaplokk, mis võimeline taaskasutama energiatootmiseks ca 2/3 Eestis tekkivatest olmejäätmetest

Investeeringute jätkusuutlikust määravad tegurid

Jätkusuutlikkus= elanikele pidev kvaliteetse teenuse kättesaadavus parima võimaliku hinnaga

- Konkurentsi avatus
 - jäätmekäitlusrajatiste võimalus konkureerida võrdsetel alustel teenuse osutamiseks
- Konkurentsivõime
 - Kvaliteet (teenus vastaks KOV vajadustele)
 - Hind

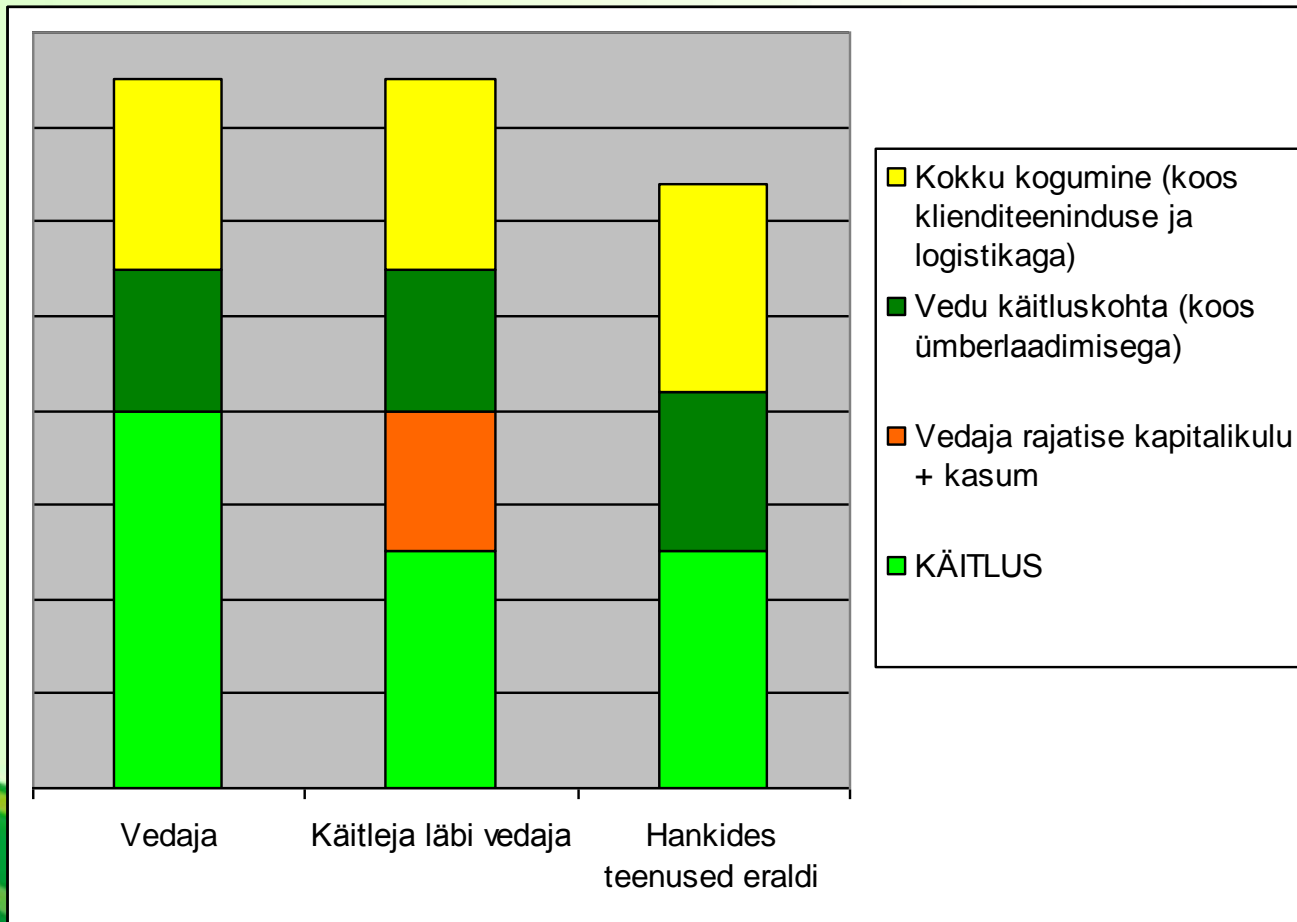

Konkurentsi avatus hetkel

- Jäätmevaldajale (KOV) kuuluvatele jäätmete kogumise, ümberlaadimise ja käitlemise õigus antakse KOJV hankega **veoettevõttele**.
- Turg koondunud 2 ettevõtte kätte
- Valdavat turuosa omavad veoettevõtted omavad ka ümberlaadimise ja lõppkäitlus rajatisi
- Mistõttu üksnes lõppkäitluse või ümberlaadimise teenust teostaval käitisel on võimalik teenust teostada vaid konkurendi kaudu.

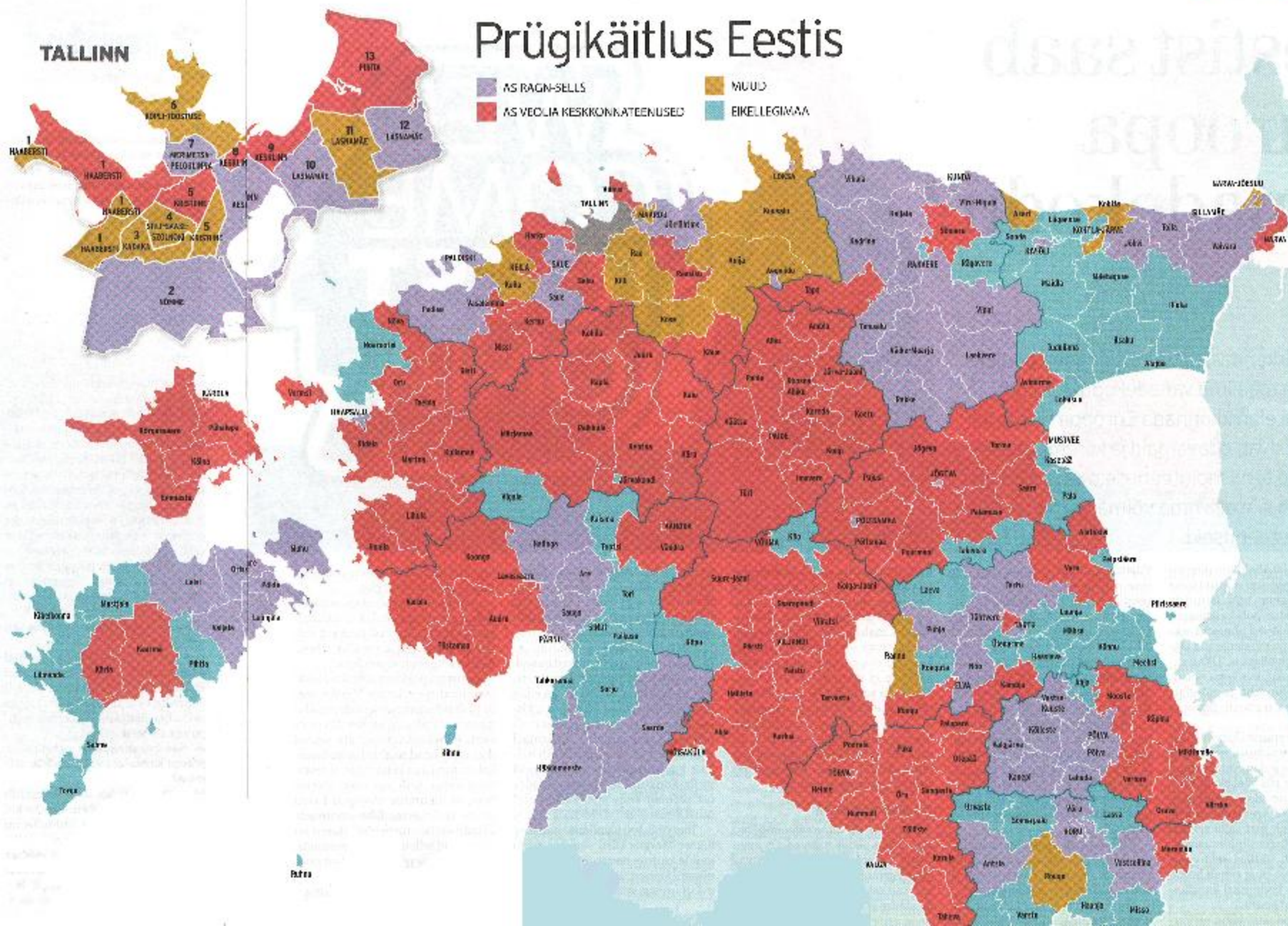
Konkurendil võimalik jäätmeid vedajalt saada vaid juhul kui tema pakutav teenuse hind maksab kinni vedaja rajatiste seismise kulu = tarbija maksab kinni 2 käitluskohta

TALLINN

Prügikäitlus Eestis

- AS RAGN-SALLS
- AS VEOLIA KESKKONNATEENUSED
- MUUD
- EIKELEGIMAA

Omavalitsuste otsustada

Erinevate jäätmekäitluse teenuste eraldi hankimine:

- võimaldab KOV omanduses olevatel ümberlaadimisjaamadel ja käitluskohtadel osaleda teenuse pakkumises
 - Avaneb konkurents nii kogumise, transpordi kui käitluse turul,
 - Avanev konkurents langetab käitluse hindu märgatavalt
 - Eraldi hankimine võimaldab esitada teenustele selgemaid nõudeid tagamaks paremat kvaliteeti
 - võimaldab “saastaja maksab” põhimõtte kohaselt lülitada KOJV kulud teenuse hinda.
 - Korraldades teenuste hankimist KOV ühenduste kaudu võimalik saavutada kulude kokkuhoid personali, logistika ja klienditeeninduse osas.
- Tulemusena saab KOV osta enim tema vajadustele (hind/kvaliteet) vastavat **jätkusuutlikku ja arenevat** jäätmekäitlusteenust

Iru jäätmeenergiaplokk

- Valmib 2013 kevadel
- Käitleb kuni 220 000t olmejäätmeid aastas
- Väravatasu enam kui 1/3 madalam hetke prügila hindadest
- Taaskasutab jäätmed keskkonnasõbralikul ja kaasaegsel moel elektri ja soojuste efektiivseks koostootmiseks

Jäätmetes on energia

Põlevkivi

Kütteväärtus **8-10 MJ/kg**

Investeering elektri
tootmiseks 1,5
MEUR/MW

Olmejäätmed

Kütteväärtus **8-14 MJ/kg**

Investeering elektri
tootmiseks 5,7
MEUR/MW

Aitäh!